

คู่มือเที่ยวเขื่อนลพประทาน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ
กรมชลประทาน ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทร. 0-2241-0965 โทรสาร 0-2243-6926
สายนัน 1460 www.rid.go.th/www.kromchol.com

ล่องน้ำ แลเขื่อน

ลพประทาน

ล่องน้ำ แลเขื่อน

ชลประทาน

เขื่อนชลประทาน ไม่เพียงอำนวยความสะดวกให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ในการมีน้ำใช้บริโภคกันอย่างเพียงพอ แลก่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของชาติ ทั้งในด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม การคมนาคม การพาณิชย์ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัย การแก้ไขฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเท่านั้น ความยิ่งใหญ่ในงานก่อสร้าง ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง ความนุ่มนวลอุดมสมบูรณ์และทัศนียภาพอันสวยงามตระการตาของท้องน้ำ

เว้าเว้างสุดสายตาในอ่างเก็บน้ำ เป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้คนหลั่งไหลมาเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้เขื่อนของกรมชลประทาน กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมติดอันดับต้น ๆ ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น

อ่างเก็บน้ำเขื่อนลำตะคอง จ.นครราชสีมา อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมในยุคนั้น มาจนถึง **เขื่อนลำปาว**

จ.กาฬสินธุ์ ก็ได้ชื่อว่า ทะเลอีสาน เพราะมีชายหาดน้ำจืดขนาดใหญ่ **เขื่อนแม่กวงอุดมธารา** **เขื่อนแม่จันทน์สมบูรณ์ชล**

สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ มาจนถึงเขื่อนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมในปัจจุบัน คือ

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จ.ลพบุรี-สระบุรี ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมมากกว่า ๑ ล้านคน

ประตุนบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิ์ จ.นครศรีธรรมราช ที่แยกน้ำออกเป็นสองสี และ

เขื่อนขุนด่านปราการชล จ.นครนายก “อัครปราการบนแผ่นดิน”

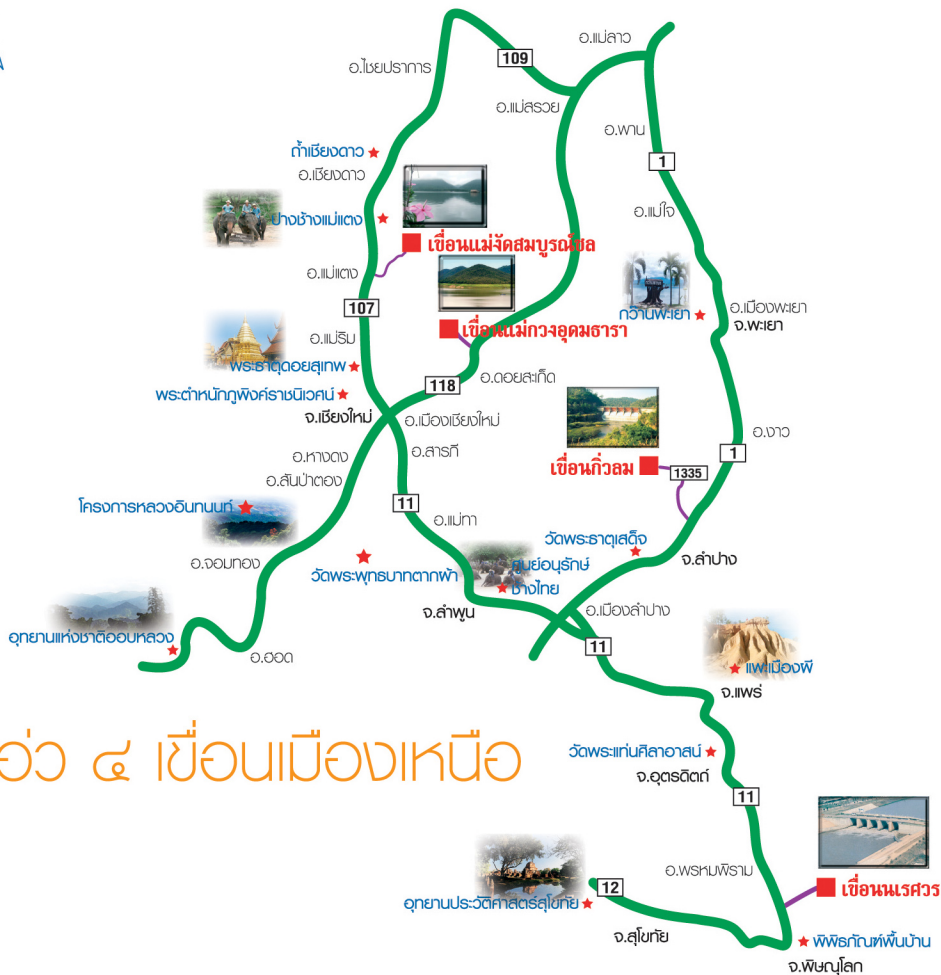
น้ำชลประทานเพื่อการท่องเที่ยว ยังรวมถึงการจัดสรรน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยทุกแห่ง “เขื่อนกรมชลประทาน” ไม่เพียงแต่สร้างความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยว หากแต่ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่อย่างมหาศาลในทุก ๆ ปี จึงเป็นความภาคภูมิใจของกรมชลประทาน ที่ได้สร้างสรรความยินดี ความสุข เต็มเต็มให้กับทุกชีวิตที่เดินทางมาเยือน และจำบ้านบุรีรับรอง

หนังสือเล่มนี้ จะทำให้ทุกคนที่ได้อ่าน รู้จักกรมชลประทาน รู้จักเขื่อนชลประทาน และรู้จักแหล่งท่องเที่ยวอันทรงคุณค่าของประเทศไทย ที่คู่ควรแก่การธำรงรักษาไว้เป็นมรดกตกทอดสืบต่อไปชั่วลูกชั่วหลาน

กรมชลประทาน

ขอขอบคุณ หนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์ อนุเคราะห์ภาพ

เลว ๔ ป้อนเมืองเหนือ

เขื่อนปรางค์บุรี

อ.ห้วยคืบ

4

อ.ปรางค์บุรี

จ.ประจวบคีรีขันธ์

อ.บางสะพานน้อย

4

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำพระอภัย อำเภอบัว

อ.ท่าชะ

อ.บึง

จ.ชุมพร

อ.เมืองชุมพร

อ.หลังสวน

41

อ.ท่ามะ

สวนโมกขพลาราม

อ.ไชยา

อ.ทุ่งลิ้น

★ พระบรมธาตุไชยา

★ อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น

จ.สุราษฎร์ธานี

อ.บ้านนาสาร

อ.ท่าพรสวรรค์

★ วัดพระมหาธาตุ

อ.เมือง

อ.ทุ่งสง

จ.นครศรีธรรมราช

★ ประจักษ์ศิลปาคม

อ.ปากพอง

★ ปากพอง

4913

41

4094

อ.เมืองพัทลุง

จ.พัทลุง

4

อ.หาดใหญ่

★ แหลมสน

อ.เมืองปัตตานี

จ.สงขลา

43

42

อ.นาทวี

จ.ปัตตานี

อ.นาจะ

จ.นราธิวาส

★ พระตำหนักทักษิณราชินี

อ.ตากใบ

อ.ตากใบ

มลายู

สองใต้ แล ๒ เป็อน

อ่าวไทย

โครงการพัฒนากันที่ศูนย์น้ำปากพอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

★ ประจักษ์ศิลปาคม

เบิ่ง ๔ เขื่อนอีสาน

เขื่อนแม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่

ตัวเขื่อนที่สร้างปิดกั้นหุบเขาสูง ทำให้อ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กวงอุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่ เสมือนทะเลสาบน้ำจัดขนาดใหญ่ โอบล้อมด้วยทิวเขาสูง และป่าเขียวขจี กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวไม่แพ้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยิ่งในยามเช้า เมฆหมอกสีขาวกลายปุยพวยพุ่งที่ลอยตัวปกคลุมทั่วท้องน้ำ จะยิ่งสร้างความตื่นตาตื่นใจ สดุดีทุกสายตาให้ตราตรึงกับความงามนั้น นักท่องเที่ยวมักนิยมเลือกมาสัมผัสความหลากหลาย

ทางธรรมชาติที่นี่ ทั้งการเดินท่องป่า ล่องเรือชมหมู่บ้านป่าสักงาม บ้านเล็กในป่าใหญ่ เบนท่า น้ำตกป่าชันน้ำไหลสายกับกิจกรรมตกปลาในอ่างเก็บน้ำ เขื่อนแม่กวงอุดมธารา แห่งนี้ จากตัวเมืองเชียงใหม่ ไปทางหลวงหมายเลข ๑๐๗ ประมาณกิโลเมตรที่ ๑๖ ผ่านอำเภออดดะสะก็ถึงเขื่อนแม่กวงอุดมธารา

เขื่อนแม่กวงอุดมธารา

โทรศัพท์ ๐-๕๓๘๖-๕๖๘๐

สร้างปิดกั้นลำน้ำแม่กวงที่ตำบลหลวงเหนือ อำเภออดดะสะก็ จังหวัดเชียงใหม่ สูง ๓๓๓ เมตร สันเขื่อนยาว ๖๑๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๒๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เริ่มก่อสร้างปี ๒๕๓๑ เสร็จเสร็จปี ๒๕๓๖ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน ๑๓๕,๐๐๐ ไร่

เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่

กว่า ๒๓ ปี แล้วอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ หนึ่งในโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครอบงำนักท่องเที่ยวได้อย่างเหนียวแน่น เพราะทัศนียภาพที่สวยงาม มีแหล่งเขื่อน และพันธุ์ปลาลากหลาย เช่น ปลาบึก ปลาหลด ปลาสร้อย เหมาะอย่างยิ่งสำหรับแคมป์ปิ้ง ล่องแพ หรือล่องเรือชม ทัศนียภาพในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน

เพราะเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ตั้งอยู่ภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติศรีลานนา ซึ่งมีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์และเป็นต้นน้ำสำคัญของแม่น้ำปิงตอนบน ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินกับสัตว์ป่านานาชนิด และมีโอกาสสัมผัสกับธรรมชาติที่สวยงาม เช่น น้ำตกม่อนหินไหล อีกด้วย

หากต้องการสัมผัสความยิ่งใหญ่และสวยงาม ด้วยตาตัวเอง เดินทางไม่ยาก จากเชียงใหม่ใช้เส้นทางสายเชียงใหม่-ฝาง หรือทางหลวงหมายเลข ๑๐๗ ประมาณกิโลเมตรที่ ๔๑ มีทางแยกขวาไปเขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล ระยะทางเข้าถึงเขื่อน ๑๒ กิโลเมตรเท่านั้น

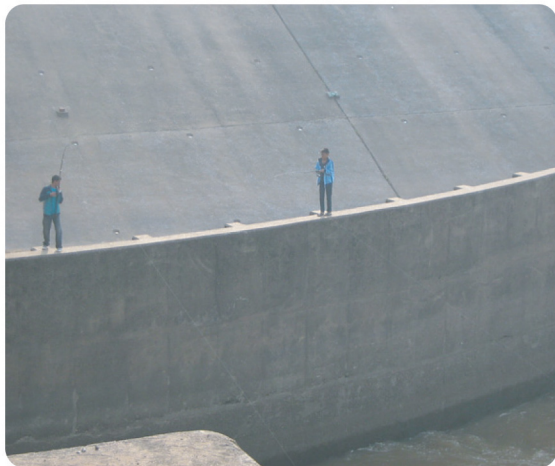
เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล

โทรศัพท์ ๐-๕๓๔๗-๙๐๙๐, ๐-๕๓๔๗-๙๐๙๙

สร้างขึ้นกับลำน้ำแม่จัดที่บ้านแม่: ตำบลฮ่อเล อำเภอมะเเทง จังหวัดเชียงใหม่ สูง ๕๙ เมตร กว้าง ๙ เมตร ยาว ๑,๙๕๐ เมตร เก็บกักน้ำได้สูงสุด ๓๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างในปี ๒๕๒๐ แล้วเสร็จปี ๒๕๒๘ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน ๑๘๘,๐๐๐ ไร่

เขื่อนนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

เขื่อนนเรศวร หัวใจหลักของโครงการ

ชลประทานพิษณุโลก อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๐ กิโลเมตร อยู่กึ่งกลางกึ่งทิศกึ่งตรงตามธรรมชาติ และเป็นแหล่งรวมดอกไม้ พรรณไม้บานชนิดที่หาดูได้ยากที่สำคัญ มีหอประชุมและบ้านพักกับสภะไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว จึงนิยมมาพักผ่อนหย่อนใจกันเป็นประจำ อีกทั้งถัดจากเขื่อนนเรศวรไปไม่กี่กิโลเมตร จะมีสวนน้ำ รีสอร์ท ลักษณะเป็นเกาะให้นักท่องเที่ยวได้ชมธรรมชาติอย่างใกล้ชิดอีกด้วย

หลังจากเดินชมเขื่อนนเรศวร จนเต็มอิ่มแล้ว ก็ต้องไปสัมผัสการพระพุทธชินราช พระคู่บ้านคู่เมืองชาวพิษณุโลก ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “วัดใหญ่” เพื่อความเป็นสิริมงคล และเมื่อมาเยือนเมืองสองแควทั้งที อย่าลืมหิ้วกล้องไปชม “ก๋วยเตี๋ยวห้อยขา” ข้าง ๆ วัดใหญ่ ที่ขึ้นชื่อมาก ๆ

เขื่อนนเรศวร

โทรศัพท์ ๐-๕๕๓๖-๙๓๐๕-๖, ๐-๕๕๓๖-๙๐๘๐, ๐-๕๕๓๖-๙๐๙๖

สร้างบนลำน้ำแม่น้ำน่านที่บ้านใหญ่ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก สูง ๑๓ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ยาว ๑๕๕.๖๐ เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๒๐ แล้วเสร็จปี ๒๕๒๒ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลก ๑,๔๘๓,๐๐๐ ไร่

เขื่อนทิวลม จังหวัดลำปาง

เขื่อนทิวลม เขื่อนคอนกรีตขนาดใหญ่

ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดลำปาง เพราะอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน ที่มีทัศนียภาพงดงาม เหมาะแก่การล่องเรือหรือเฟร็ดได้โดยไม่ต้องใช้เวลา มาก เพียงครึ่งวันเท่านั้น ที่นี่ยังมีวนอุทยานชีวะแลนาบ่าบิต ไร่ร่องธัญญ์ก่องเกี่ยว ที่ขึ้นชื่อบทักพาทางน้ำอีกด้วย

การเดินทางไปยังเขื่อนทิวลมก็ไม่ยาก เพราะอยู่ห่างจากตัวเมืองไปเพียง ๓๘ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายลำปาง-งาว โดยแยกซ้ายตรงหลักกิโลเมตรที่ ๖๒๓-๖๒๔ เข้าไปอีก ๑๔ กิโลเมตร ก็ถึง เปิดให้ประชาชนเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจได้ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.

ใกล้เคียงกัน ยังมีสถานที่น่าสนใจอีกหลายแห่งให้ได้สัมผัสตามรอบใจ เช่น ๓หลุมเขื่อน พากี้ยง พางาม เกาะรอบพัน ภูเขาสบสพ ภูบ้านชาวปรมง ฯลฯ

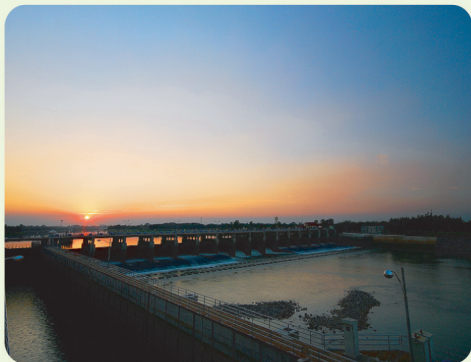
เขื่อนทิวลม

โทรศัพท์ ๐-๕๔๒๒-๓๓/๓๒๒

สร้างปิดกั้นแม่น้ำวังที่ตำบลบ้านเลง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สูง ๒๖.๕๐ เมตร สันเขื่อนกว้าง ๕.๐๓๕ เมตร ยาว ๑๓๕ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๑๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๑๑ แล้วเสร็จปี ๒๕๑๕ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน ๕๕,๐๐๐ ไร่

เขื่อนเจ้าพระยา จังหวัดชัยนาท

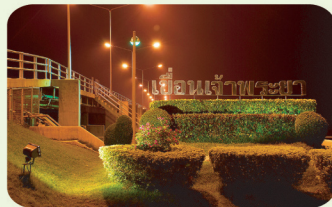

เขื่อนเจ้าพระยา เขื่อนกั้นน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ที่ก่อให้เกิดคุณูปการอันยิ่งใหญ่ต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย มากว่า ๕๐ ปี ด้วยการหล่อเลี้ยงทุ่งเจ้าพระยาใหญ่ อุ้มข้าวอุ้มน้ำสำคัญของประเทศ ให้น้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าว ได้อย่างพอเพียง ทั้งเพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก คิดเป็นมูลค่าเกือบแสนล้านบาทต่อปี

เขื่อนที่ยิ่งใหญ่เขื่อนนี้ ยังมีทัศนียภาพที่สวยงาม โดยเฉพาะช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ บริเวณแม่น้ำ

เจ้าพระยาด้านเหนือเขื่อน จะมีฝูงนกเป็ดน้ำนับแสนตัวมาอยู่อาศัย เป็นภาพสวยงามที่หาดูได้ยาก บริเวณใกล้เคียงยังเป็นตลาดศูนย์กลางสินค้าพื้นบ้าน พื้นเมือง ปรมาภคศิลปหัตถกรรม พลไม้อาหาร การกินต่าง ๆ มาวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก

การเดินทางสู่เขื่อนเจ้าพระยา ออกจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ผ่านตัวเมืองชัยนาท ไปตามเส้นทางไปอำเภอสรรพยาเพียง ๖ กิโลเมตร หรือใช้รถโดยสารประจำทางสายกรุงเทพฯ-อำเภอวัดสิงห์ ผ่านหน้าเขื่อนก็ได้

เขื่อนเจ้าพระยา

โทรศัพท์ ๐-๕๖๔๐-๕๒๖๗

เขื่อนกั้นน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย สร้างปิดกั้นแม่น้ำเจ้าพระยา ที่อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีอรรถนายนาก้าง ๑๒.๕๐ เมตร จำนวน ๑๖ ช่อง สร้าง พ.ศ. ๒๔๘๕ เสร็จ พ.ศ. ๒๕๐๐ เพื่อกดน้ำส่งให้พื้นที่ในเขตโครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ ๑๗ จังหวัด ๗,๕๐๐,๐๐๐ ไร่

เขื่อนทับเสลา จังหวัดอุทัยธานี

เหนือเขื่อนทับเสลา มีทัศนียภาพสวยงามที่เกิดจากภูเขาสูงสลับซับซ้อนเป็นฉากหลังล้อมรอบอ่างเก็บน้ำเป็นแนวยาว

ในยามเย็นภาพพระอาทิตย์ตกเหนือท้องน้ำสวยงามเกินบรรยาย ในอ่างเก็บน้ำยังมีเกาะแก่งน้อยใหญ่จำนวนมากให้
นักท่องเที่ยวได้ขึ้นไปพักผ่อน เล่นน้ำบนเกาะได้ โดยบริการเรือหางยาวของชาวประมงท้องถิ่น และเหมาะสำหรับพืชมัยการตกปลา

นอกจากชมวิถีชีวิตหมู่บ้านชาวประมงรอบเขื่อนได้แล้ว ตอนใต้ของเขื่อน ยังเป็นป่าเต็งรังและสวนป่าปลูก

ใกล้กับมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง และสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า ทั้งไก่ป่า นกยูง เก้ง กวาง หมู ระเบิด ฯลฯ

เขื่อนทับเสลาไปได้ขงมิดเดียว เริ่มจากจังหวัดอุทัยธานีถึงอำเภอลานสัก ระยะทาง ๓๕ กิโลเมตร จาก
อำเภอลานสักเลี้ยวขวาไปตามถนนหนองขา-ถนนสุด หรือทางหลวงหมายเลข ๓๔๓๘ อีก ๑๒ กิโลเมตร
แล้วมีทางแยกซ้ายมืออีก ๒.๕ กิโลเมตร ถึงที่ตั้งเขื่อนทับเสลา

เขื่อนทับเสลา

โทรศัพท์ ๐-๕๖๕๑-๓๕๓๖

สร้างปิดกั้นลำห้วยทับเสลาที่บ้านระบำ ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี สูง ๒๖.๘๐ เมตร

สันเขื่อนยาว ๓,๓๓๕ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๒๘ แล้วเสร็จปี ๒๕๓๑

ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูฝน ๑๔๓,๕๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๒๖,๒๕๐ ไร่

เขื่อนกระเสียว นอกจากเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาสายขนาดใหญ่แล้ว

ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์สวยงาม ที่นักท่องเที่ยวต้องเดินขึ้นไปบน
ด้วยบันไดจากลานจอดรถด้านล่าง แต่เมื่อขึ้นไปถึงที่หมายแล้ว ทิวทัศน์
กว้างไกลสุดสายตาถึงเขาพุเตย อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เต็มไปด้วย
ป่าสนสองใบที่หาชมได้เพียงแห่งเดียวในภาคกลาง จนทำให้ขึ้นใจ
หายเหนื่อยเลยก็ด้วย ทั้งยังให้บริการเรือของชาวบ้านชมบรรยากาศ
รอบเขื่อนได้ และยังสามารถนั่งดูบรรยากาศทิวทัศน์รอบเขื่อน แคมป์พัก
ค้างแรม ท่ามกลางบรรยากาศเย็นสบายได้ด้วย

เขื่อนกระเสียว จังหวัดสุพรรณบุรี

อย่าลืมแวะไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง เช่น วัดหัวเขา และวัดเดิมบาง
อำเภอเดิมบางนางบวช และมีวิหาร อำเภอสานึกด้วย
จากกรุงเทพฯ ไปตามถนนบางบัวทอง-สุพรรณบุรี เข้าตัวเมือง
สุพรรณบุรี แล้วจอสายแยกไฟแดงตลาดท่าช้าง เลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ
๔๖ กิโลเมตร ก็จะถึงตัวเขื่อน

เขื่อนกระเสียว

โทรศัพท์ ๐-๓๕๕๙-๕๑๒๐

สร้างกันด้วยกระเสียว ระหว่างเขาลิ้นกับเขาวงเดือนห้า ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรี สูง ๓๒.๕๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๔,๒๕๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๒๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
ก่อสร้างปี ๒๕๐๙ แล้วเสร็จปี ๒๕๒๓ ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูฝน ๑๑๑,๐๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๖,๕๐๐ ไร่

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

จังหวัดลพบุรี-สระบุรี

ชื่อเสียงของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนดินที่ยาวที่สุดของ
ประเทศ ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวสำคัญเสียงลือมาหลายปีแล้ว
นับแต่ก่อสร้างเสร็จ ทำให้ในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวแวะเวียนมา
เยี่ยมชมเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ถึงปีละกว่า ๑ ล้านคน

เมื่อมาเยือนเขื่อนป่าสักฯ ไม่เพียงสามารถล่องเรือชมความงามของอ่างเก็บน้ำที่เปรียบเสมือนทะเลสาบขนาดใหญ่ได้
เท่านั้น ภายในยังมีบริการรถลากลักษณะคล้ายใบรีกัฟขนาดเล็ก นำชมพื้นที่ ที่จะเห็นทัศนียภาพได้กว้างไกลสุดสายตา และยัง
มีบริการพิเศษที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมอีก คือ **ทางรถไฟลอยฟ้า** ซึ่งเป็นการรถไฟสายแรกในประเทศไทยที่ก่อสร้าง
ผ่านตัวอ่างเก็บน้ำให้ได้สัมผัสความงามของท้องน้ำในอีกมิติหนึ่ง และยังมี**พิพิธภัณฑ์กลุ่มน้ำป่าสัก** ที่นักท่องเที่ยวได้รับความรู้

และข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระพุทธเจ้า
คุณูปการด้านการชลประทานก่อนนั้นได้ รวมทั้งสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
แหล่งน้ำสาธารณะที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำป่าสักอีกด้วย

หากมุ่งหน้าไปเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑
(ถนนพหลโยธิน) แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๑ ผ่านตัวจังหวัดสระบุรี
แล้วจากสระบุรีไปประมาณ ๓๓ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข
๓๐๑๗ ไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร จนถึงบริเวณตัวเขื่อน

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

โทรศัพท์ ๐-๓๖๔๙-๔๒๙๑

เขื่อนดินสร้างปิดกั้นแม่น้ำป่าสักที่อำเภอพัฒนามากม จังหวัดลพบุรี และอำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
สูง ๓๖.๕๐ เมตร ยาว ๘,๘๖๐ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๕๓๘ เสร็จ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับ
พื้นที่การเกษตรปศุสัตว์ ๑๔๕,๐๐๐ ไร่ และเป็นแหล่งน้ำเสริมสำหรับพื้นที่โครงการชลประทานในทุ่งเจ้าพระยา
พื้นที่นอกตอนล่าง ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่

เขื่อนขุนด่านปราการชล

จังหวัดนครนายก

ใกล้เคียงกับความยิ่งใหญ่ของเขื่อนขุนด่านปราการชล เขื่อนคอนกรีตดินอัดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ที่ตั้งตระหง่านเป็น
อัครปราการบนพื้นน้ำ ปกป้องพื้นที่จังหวัดนครนายกและจังหวัดใกล้เคียงให้รอดพ้นจากภัยน้ำท่วม น้ำแล้งและดินเปรี้ยว
คือ “ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ” สถานที่ท่องเที่ยวที่รวบรวมภูมิความรู้ควบคู่กับความเพลิดเพลินไว้ด้วยกัน

“ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ” คือ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติมีชีวิต” ที่รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งการเกษตร สิ่งแวดล้อม พลังงาน ฯลฯ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม สามารถทดลองเรียนรู้ด้วยตนเอง

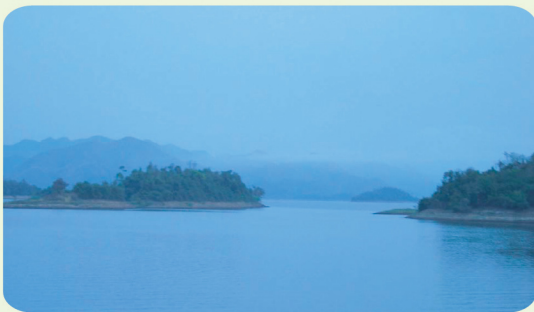
ทั่วทั้งกายนออกของศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ ก็คือ เขื่อนขุนด่านปราการชล
ทอดตัวอยู่ท่ามกลางธรรมชาติงดงาม เบื้องหน้าเป็นพื้นน้ำใหญ่ รายล้อมด้วย
พันธุ์ไม้สีเขียว และทิวเขาของเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ไกลสุดสายตา
ท้ายเขื่อนลาดใ้ด้วยสี่สิบแปดองศาไม่เล้าหลาหลายด้วยกิจกรรมท่องเที่ยว
พจญภัย เช่น ล่องแก่ง พายเรือแคนู เรือคายัก เดินป่า ปีนหน้าผาจำลอง

เขื่อนขุนด่านปราการชล

โทรศัพท์ ๐-๓๗๓๔-๔๑๑๒-๔

เขื่อนคอนกรีตดินอัดที่ยาวที่สุดในโลก สร้างปิดกั้นคลองท่าด่านที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
สูง ๙๓ เมตร ยาว ๒,๓๑๒ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๒๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๕๔๒
เสร็จ พ.ศ. ๒๕๔๘ บ่อหรือพื้นที่พนาปลูกในเขตชลประทาน ๑๘๕,๓๐๐ ไร่ ลดความเสียหายจากอุทกภัย
ได้ร้อยละ ๓๕ และกักดินปนเปื้อนในเขตจังหวัดนครนายก

เขื่อนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ทัศนียภาพที่สวยงาม อันเป็นผลจากการสร้างเขื่อน ทำให้เกิดเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ มีเกาะกลางน้ำกว่า ๓๐ เกาะ ทำให้นักท่องเที่ยวยามเช้าหรือไปชมธรรมชาติและตกปลาในทะเลสาบและชมเกาะต่าง ๆ การอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายในบริเวณเดียวกัน ทั้งเขาพะเนินทุ่ง น้ำตกทอทิพย์ จุดดูนก พิธีสือ และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ซึ่งเป็นป่าเบญจพรรณ และป่าดิบแล้ง

ขยับอีกนิด ก็จะเดินทางไปถึงวัดท่าเขาย้อย เขาวัง เขาคันโดนอัฐิ ถ้าเขาลงหาดเจ้าสำราญ หาดชะอำ และพระราชนิเวศน์มฤคทายวันได้อีกด้วย

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทาง ด.พ.ร.๒๓ ข้ามมาจนถึงตัวเมืองเพชรบุรี แล้วขับเลยต่อไปอีกประมาณ ๕๓ กิโลเมตรก็ถึง

เขื่อนแก่งกระจาน

โทรศัพท์ ๐-๓๒๔๕-๓๒๔๓

สร้างกันแม่น้ำเพชรบุรีที่ตำบลสองพี่น้อง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี สูง ๕๘ เมตร สันเขื่อนยาว ๓๖๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๓๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๐๔ แล้วเสร็จปี ๒๕๐๙ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน ๓๓๖,๐๐๐ ไร่

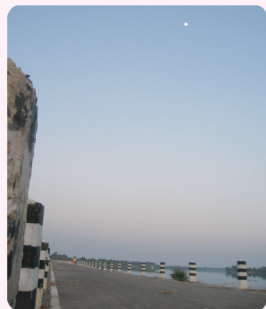
ทัศนียภาพโดยรอบบริเวณเขื่อนห้วยหลวง ได้ชือว่างดงามมาก
แห่งหนึ่ง ที่สำคัญมีพระตำหนักเขื่อนห้วยหลวง ซึ่งสมเด็จพระศรีนคริน
ทราบรมราชชนนี เคยประทับแรมหลายครั้ง เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนิน
มาทรงงานช่วยเหลือพสกนิกรในท้องถิ่นทุรกันดาร

ยามเมื่อขึ้นรถขึ้นมาเขื่อนวชิราลงเขื่อน จะเห็นอ่างน้ำกว้างใหญ่สุด
สายตา ที่มีน้ำตลอดทั้งปี เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาที่สำคัญ ด้านซ้าย
ของเขื่อน จัดทำเป็นสวนพักผ่อนร่มรื่น มีศาลาเขื่อนที่พุกทิมนิยมใช้เป็น

เขื่อนห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี

จุดถ่ายรูป แลมีร้านอาหาร “ชาวเขื่อนห้วยหลวง” ไว้บริการนักท่องเที่ยว
ที่เข้ามาพักผ่อนชมวิว ได้รับประทานอาหารที่ทำจากปลาจัดสดดี
แถมยังมีทิวทัศน์สวย ๆ อีกด้วย

จังหวัดอุดรธานี ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้แวะเวียนไปเยี่ยมชม
หลังจากกินลมชมเขื่อนแล้ว เช่น วัดธาตุมีมิตรสว่จอารามน์ วัดป่าสิท
ถ้ำสิงห์ น้ำตกวังขนุน ที่ล่วนแต่เก่าตั้งแต่ต้นใจ สำหรับผู้ที่ผ่านเส้นทางอุดรธานี-หนองบัวลำภู น่าจะหาเวลาแวะเข้าไปชม
ที่เขื่อนห้วยหลวงสักหน่อย ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเส้นทางสายหนองบัวลำภู-อุดรธานี หรือถนนสาย ๒๑๐ ห่างจากตัวเมือง
อุดรธานี ๒๔ กิโลเมตร แยกขวาเข้าไปถึงตัวเขื่อนอีก ๙ กิโลเมตร เส้นทางเป็นถนนลาดยางอย่างดีตลอดสาย

เขื่อนห้วยหลวง

โทรศัพท์ ๐-๔๒๓๒-๕๔๐๖-๗

สร้างปิดกั้นลำห้วยหลวง ห้วยกุดโง่ง ห้วยหิน แลห้วยกระต๊อ ระหว่างบ้านโคกสะอาด อำเภอมือ
แลบ้านดงน้อย อำเภอถุดจัน จังหวัดอุดรธานี สูง ๑๒.๕๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๔.๙ เมตร เก็บกักน้ำได้
๑๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร เริ่มก่อสร้างปี ๒๕๑๓ แล้วเสร็จปี ๒๕๑๙ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตร
ในเขตชลประทาน ๘๐,๐๐๐ ไร่

เขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์

เขื่อนลำปาว เขื่อนดินที่ยาวที่สุดในประเทศไทย ขึ้นชื่อว่า เป็น “ทะเลอีสาน” ด้วยความสวยงามของอ่างเก็บน้ำ แฝดเหนือเขื่อน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอย่าง “หาดดอกเห็ด” ที่เปรียบเสมือนชายหาดสวรรค์ของคนอีสาน ที่เราสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างน่าอัศจรรย์

ใกล้กับเขื่อนลำปาวทางทิศตะวันออก นักท่องเที่ยว ยังเที่ยวชมสวนสัตว์เปิดได้ที่สถานีศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า

หรือสวนละออง ซึ่งมีสัตว์หลากหลายชนิดให้ชม โดยเฉพาะตัวแดง หากอยากสัมผัสบรรยากาศทะเลอีสานที่เขื่อนลำปาว อย่างใกล้ชิด ก็ให้มุ่งหน้าไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๓ (กาฬสินธุ์-มหาสารคาม) กิโลเมตรที่ ๓๓-๓๔ เลี้ยวขวาเข้า เขื่อนลำปาวตามถนนลาดยาง ๒๖ กิโลเมตร

หากอยากเปลี่ยนบรรยากาศมาเที่ยวชมโบราณสถาน ก็ขับรถต่อไปอีกไกลนัก จะได้สัมผัสกับพระพุทธรูปไสยาสน์กู่คำ วัดพุทธนิมิต พุทธสถานกุสุมังค์ และอนุสาวรีย์พระยาชัยสุนทร เป็นต้น

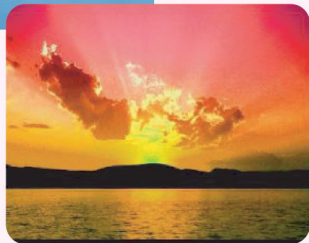
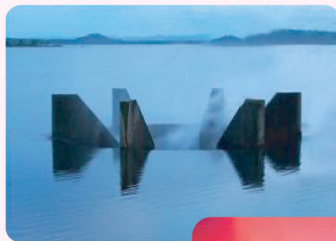

เขื่อนลำปาว

โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๔๓๘๔

สร้างปิดกั้นลำปาวและช่วยยาง ระหว่าง อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอเมือง และอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สูง ๓๓ เมตร ยาว ๗,๘๐๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๑,๔๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๖๖ แล้วเสร็จปี ๒๕๖๑ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน ๓๑๔,๓๐๐ ไร่

เขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

บรรยากาศบริเวณเขื่อนน้ำอูน เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากอ่างเก็บน้ำของเขื่อนก็ไม่เพียงแต่จะมีขนาดกว้างใหญ่ แต่ยังมีรายล้อมด้วยเทือกเขาภูพาน และป่าไม้ที่สวยงาม และที่ใกล้ ๆ กับสันเขื่อน ยังเป็นน้ำตกเล็ก ๆ ที่เกิดจากการระบายน้ำออกจากเขื่อนอีกด้วย

มาเที่ยวเขื่อนน้ำอูนแล้ว ยังแวะเวียนไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามน่าสนใจได้อีกมาก ทั้งเขื่อนน้ำพุง พระธาตุภูเพ็ก พระธาตุศรีมงคล ปราสาทบ้านพันนา และพระธาตุเชิงชุมได้ด้วย การเดินทาง ใช้เส้นทางสายสกลนคร-อุดรธานี เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒ ก่อนถึงอำเภอพังโคน ประมาณ ๕ กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๒๓๗ (ถนนสายพังโคน-วาริชภูมิ) เข้าไปประมาณ ๕ กิโลเมตร เท่านั้น

เขื่อนน้ำอูน

โทรศัพท์ ๐-๔๒๑๖-๕๐๓๖-๘

สร้างปิดกั้นแม่น้ำอูนที่อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร สูง ๒๙.๕๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๓,๐๐๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๕๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๑๐ แล้วเสร็จปี ๒๕๑๓ ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะปลูก ในฤดูฝน ๑๘๕,๘๐๐ ไร่ ในฤดูแล้ง ๖๓,๐๐๐ ไร่

เขื่อนลำตะคอง

จังหวัดนครราชสีมา

อ่างเก็บน้ำเขื่อนลำตะคอง เคียงคู่กับทางหลวงหมายเลข ๒ ทำให้ผู้ที่ผ่านไปมาองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามของอ่างเก็บน้ำที่มีหุบเขาล้อมรอบได้โดยตลอด โดยเฉพาะเวลาที่พระอาทิตย์ขึ้นและตก

และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการพักผ่อนหย่อนใจ ด้วยการตั้งแคมป์พักค้างแรม ส่วนคนที่ชอบกิจกรรมลัดโพงก็มาลองแข่งได้ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมจนถึงปลายปี

มาเขื่อนลำตะคองได้ โดยใช้ทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ใช้เส้นทางเลี่ยงเมือง ประมาณกิโลเมตรที่ ๑๘๕ จะเห็นอ่างเก็บน้ำอยู่ทางซ้ายมือ มีจุดพักรถเบมวี่ และร้านอาหารริมทาง ให้พัก จากจุดนี้ไปถึงกิโลเมตรที่ ๑๙๓-๑๙๔ เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตรก็ถึงเขื่อน

ใกล้ ๆ กับเขื่อนลำตะคอง นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับสวนท้าวสุรนารี ส่วนน้ำที่จุลงเขื่อนและสวนพฤกษศาสตร์ รวมไปถึงหยาของภาควิชาชีววิทยา ๑๐๐ เมตร หรือหากมีเวลามากพอก็นั่งหน้าสู่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้ หรือจะไปเที่ยวอีกสองเขื่อนที่มีธรรมชาติสวยงามตระการตาที่เกี่ยวข้องไม่แพ้กันที่อยู่ในจังหวัดนครราชสีมาเช่นกัน คือ เขื่อนลำพระเพลิง และเขื่อนลำปายมาก ด้วยก็ยิ่งดี

เขื่อนลำตะคอง

โทรศัพท์ ๐-๔๔๒๔-๒๕๒๔, ๐-๔๔๒๓-๔๑๓๓

เขื่อนดิน สร้างปิดกั้นลำตะคองที่ช่องเขาเขื่อนสันเล่ร่องเขาถ่านเสียด ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สูง ๔๐.๓๐ เมตร ยาว ๕๒๑ เมตร สร้างปี ๒๕๐๓ เสร็จปี ๒๕๐๓
ส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูก ๑๒๓,๕๔๐ ไร่

เขื่อนปธานบุรี

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยทิวเขาก่อเกิดทิวทัศน์อันสวยงาม ให้
นักท่องเที่ยวได้มาล่องเรือและตกปลากันได้ตลอดทั้งปี เพราะที่นี่ยังเป็น
แหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ และมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่
โดยรอบเขื่อน

มาเที่ยวเขื่อนแล้ว ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจใกล้เคียงให้ได้
แวะเวียนไปเยี่ยมชมด้วย ไม่ว่าจะเป็นหมู่บ้านช้างหัวหิน วัดอ่าวน้อย
(ถ้าพระนอน) อ่าวแม่รำพึง อ่าวกอบางสะพานน้อย และพระราชวังไกลกังวล

ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๕ เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ผ่านจังหวัดสมุทรสาคร
สมุทรสงคราม จากนั้นเลี้ยวซ้ายมุ่งหน้าสู่ถนนเพชรเกษม ของทางหลวง
หมายเลข ๔ ผ่านจังหวัดเพชรบุรี เข้าสู่เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่าน
หัวหินแล้ว ก็มาถึงเขื่อนปธานบุรี

เขื่อนปธานบุรี

โทรศัพท์ ๐-๓๒๖๒-๒๙๓๓๓, ๐-๓๒๖๒-๒๙๓๘๔

สร้างขึ้นบนแม่น้ำปธานบุรี ระหว่างเขตก้นกับเขาดิน อ่าวกอบางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สูง ๔๒ เมตร สันเขื่อนยาว ๑,๕๐๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๔๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างปี ๒๕๑๐
แล้วเสร็จปี ๒๕๒๑ ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานได้ ๒๒๐,๐๐๐ ไร่

ความงามอันเกิดจากน้ำสองสีที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด
 ฟ้าหนึ่ง คือ สีของน้ำทะเล อีกฟากหนึ่ง คือ สีน้ำจืดของแม่น้ำ
 ปากพยับ ที่ถูกแบ่งแยกออกจากกันด้วย “**ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์**” หัวใจสำคัญของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพยับ
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
 “**ประตูน้ำ**ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการแยกน้ำ”

บริเวณที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพยับฯ
 ยังมีพิพิธภัณฑ์หอสมเด็จพระเกียรติ ที่จัดแสดงถึงประวัติศาสตร์ของ
 “**ปากพยับ**” ดินแดนที่เคยได้ชื่อว่าเป็นอู่ข้าวอู่น้ำสำคัญของภาคใต้

ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลองเรือไปตามลำน้ำปากพยับ สายน้ำแห่งวัฒนธรรมของวิถีชีวิต
 ต่างยุคต่างสมัย เม่นกนางแอ่นกินรัง “**กองกำห้ำแห่งเมืองปากพยับ**”

คอนโดมินตียมแห่งใหม่ ธรรมชาติของการดำรงชีพที่อยู่ร่วมกันระหว่างนกกับคน กิจกรรมน้ำชายเลนที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทย

เมื่อมาถึงที่นี่ ยังแวบเวียนไปเยือนเขายกทะเลปากพยับและแหลมตะเลุมพุก วัดนันทาราม (วัดใต้) อุทยานแห่งชาติหาดขนอม
 แหลมหมู่เกาะโลตั๊ดด้วย ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ อยู่ห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราชไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
 ตามทางหลวงหมายเลข ๔๐๑๓ (นครศรีฯ-ปากพยับ) ระยะทาง ๓๕ กิโลเมตร หรือตามทางหลวง ๔๐๙๕ (ปากพยับ-เขียร์ใหญ่)
 จะเป็นระยะทาง ๒๘ กิโลเมตร

ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๔๔๑๖๑๒๓

สร้างขึ้นโดยแม่น้ำปากพยับที่บ้านบางปี ตำบลลูล่อง อำเภอปากพยับ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 มีประตูระบายน้ำกว้าง ๒๐ เมตร ๑๐ ช่อง ระบายน้ำได้ ๑,๔๒๖ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ก่อสร้างปี ๒๕๓๘
 แล้วเสร็จปี ๒๕๔๕ ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรได้ ๑๓ อำเภอ ใน ๓ จังหวัด ให้มีน้ำจัดใช้สำหรับการเพาะปลูก
 และการอุปโภคบริโภค ส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ๕๒๑,๕๐๐ ไร่

